

Kohti hiilineutraalia Keski-Suomea

Infotilaisuus perjantaina 6.2.2026 klo 9-11

Ohjelma

- *Tervetuloa – kehittämispäällikkö Outi Leppäkangas*
- *Uudistuva ja Osaava Suomi 2021-2027 –ohjelmalla kohti hiilineutraalia ilmastokestävää taloutta – rahoituspäällikkö Hilikka Laine*
- *Hiilineutraalisuus Keski-Suomen uudessa strategiassa – ympäristöpäällikkö Suvi Bayr*
- *Kiertotalouden Green Deal: Mihin tähtäämme, mitä voimme tehdä – aluekehitysasiantuntija Enni Huotari*
- *Keski-Suomen liiton maalis-huhtikuun EAKR-rahoitushaku ilmastomuutoksen ja kiertotalouden hankkeille – kehittämispäällikkö Tero Rautiainen*
- *Vapaata keskustelua*

**Euroopan unionin
osarahoittama**

Uudistuva ja osaava Suomi 2021–2027

KESKI-SUOMEN LIITTO

EAKR-Toimintalinja 2: Hiilineutraali Suomi

AURA- ohjelmalla kohti hiilineutraalia ilmastokestävää taloutta

Hilkka Laine
6.2.2026

Euroopan unionin
osarahoittama

Uudistuva ja osaava Suomi 2021–2027

KESKI-SUOMEN LIITTO

Toimintalinja 2 Hiilineutraali Suomi – vihreä siirtymä

- Suomen tavoitteena on olla hiilineutraali v. 2035 mennessä
- Keskiössä ilmastonmuutoksen hillintä ja muutokseen sopeutuminen sekä hiilineutraaliin kestävään talouteen siirtyminen sisältäen energia- ja resurssitehokkuuden
- Sekä julkinen että yksityinen tutkimus-, kehitys- ja innovaatiotoiminta on käännettävä kasvu-uralle uuden kasvun luomiseksi ja globaalien haasteiden ratkaisemiseksi.
- Suomelle avautuu huomattavia uusia liiketoimintamahdollisuuksia ja ratkaisuja globaaleilla markkinoilla.
- Kasvun mahdollisuudet perustuvat suomalaiseen korkeaan osaamiseen ja teknologiaan
- Kiertotalouden edistäminen sisältää myös korkean jalostusasteen biotalouden
- Pk-yritykset tarvitsevat tuekseen veturiyritysten, tutkimuslaitosten, koulutusorganisaatioiden sekä työmarkkina-, elinkeino- kansalais- ja kuluttajajärjestöjen yhteistyötä.

Tuloshakuisuus erityistavoitteissa 2.2 ja 2.3

- Toiminnalla on kehitetty alueiden tarpeisiin ja erityispiirteisiin vastaavia ratkaisuja ilmastonmuutokseen sopeutumiseksi
- Pystytään ennakoimaan ilmastonmuutoksen vaikutuksia
- Ilmastotyön kokonaisuus on vahvistunut
- Elinkeinoelämälle uusia ratkaisuja ja mahdollisuuksia
- Ratkaisuja ja yhteistyömuotoja kiertotalouden vauhdittamiseksi
- Materiaalitehokkuus, uusiomateriaalien käyttö sekä luonnonvarojen käytön kestävyys ovat lisääntyneet.
- Suljetut kierrot ja raaka-aineiden talteenotto ovat lisääntyneet teollisuudessa ja tuotannollisessa toiminnassa.
- Digitaaliset ratkaisut tehostavat luonnonvarojen kestäväää käyttöä

Uutta liiketoimintaa ja työpaikkoja.

Yritykset ja julkinen sektori yhdessä

Keski-Suomen strategian kehittämisen kärjet ohjaavat rahoitusta

Euroopan unionin osarahoittama

Uudistuva ja osaava Suomi 2021–2027

KESKI-SUOMEN LIITTO

EAKR-Toimintalinja 2: Hiilineutraali Suomi

Erityistavoitteet:

2.2 Ilmastonmuutokseen sopeutumisen, riskien ehkäisemisen ja katastrofivalmiuden ja -palautuvuuden edistäminen

2.3 Kiertotalouteen siirtymisen edistäminen

DNSH-periaatteen mukaista toimintaa

<https://eura2021.fi/hanketietopalvelu>

Euroopan unionin
osarahoittama

Uudistuva ja osaava Suomi 2021–2027

KESKI-SUOMEN LIITTO

Ilmastomuutokseen sopeutumisen, riskien ehkäisemisen ja katastrofivalmiuden ja –palautuvuuden edistäminen

- Kehitetään innovatiivisia menetelmiä ja työkaluja, teknologioita ja tuotteita, joiden avulla edistetään sopeutumista ilmastonmuutokseen ja varautumista sään ääri-ilmiöihin sekä edistetään niihin liittyvää liiketoimintaa ja vientimahdollisuuksia
- TKI- toiminnan pilotointi- ja kokeiluympäristöjen kehittäminen ilmastokestävyyden takaamiseksi
- Vahvistetaan kansallista ja kansainvälistä yhteistyötä
- Luontopohjaisten ratkaisujen kehittäminen ilmastonmuutokseen sopeutumiseksi
- Suunnittelua, tiedotusta

TKI > liiketoimintaan

- Älykkäiden ratkaisujen, tuotteiden ja palveluiden kehittämistä ja palvelukokonaisuuksien kehittämistä, pilotointia ja skaalautumista kasvavaksi liiketoiminnaksi

Kiertotalous ja korkean jalostusasteen biotalous

- Kehitetään kiertotalouteen ja korkean jalostusasteen biotalouteen, cleantechiin sekä hiilenkiertoon liittyvää TKI-toimintaa, demonstraatioympäristöjä ja TKI-ekosysteemejä
  - ympäristöä säästäviä tuotteita, materiaaleja ja tuotantomenetelmiä
- Tuetaan kiertotalouden ja biotalouden tiekarttojen valmistelua ja edistetään kestäviä ja innovatiivisia julkisia hankintoja
- Kehitetään toimintamalleja jätteen synnyn ehkäisyyn ja uudelleenkäyttöön, tuotteita korvaavien palvelujen kehittämiseen mukaan lukien teollisuuden sivuvirrat
- Kehitetään älykästä materiaalien hallintaa, lajittelua ja kierrätystä sekä jätteen määrän vähentävää toimintaa
- Edistetään luonnonvara-alan kestävyyttä ja sivutuotteiden jalostusasteen nostaminen
- Kehitetään ekosysteemejä, osaamiskeskittymiä ja verkostoja, joihin voivat osallistua myös
- suuret yritykset
- Edistetään veden kestävää hyödyntämistä ja uudelleenkäyttöä

Kiitos!

Hilkka Laine
rahoituspäällikkö
hilkka.laine@keskisuomi.fi
p. 040 595 0014

**Euroopan unionin
osarahoittama**

KESKI-SUOMEN LIITTO

K

S

Missä kestävyys kohtaa turvan

Keski-Suomen strategia 2026–2050

Rahoitusinfo 6.2.2026

Strategia on rakennettu yhdessä

- Taustalla laaja tilannekuva-analyysi maakunnan kehityksestä ja tulevaisuuden kehityssuunnista, kattava vuoropuhelu maakunnan eri toimijoiden kanssa sekä jatkuva vaikutusten arviointi. Lisäksi hyödynnettiin aiemman strategian toteutumisen väliarviota.
- Strategia on käsikirja yhteiseen tekemiseen ja se sisältää:
  - maakuntaohjelman eli vuosien 2026-2029 yhteiset tavoitteet toimenpiteet,
  - kasvun kärjet eli älykkään erikoistumisen strategian, joka ohjaa EU:n alue- ja rakennepolitiikan rahoituksen käyttöä,
  - tahtotilan Keski-Suomen pitkän aikavälin kehittämistä eli tulevaisuuskuvan ja aluerakenteen kehityskuvan vuoteen 2050.
- <https://keskisuomi.fi/strategia/>

Keski-Suomen strategia

Missä kestävyys kohtaa turvan

Tavoitteena
tulevaisuuskestävä,
kiinnostava ja
kansainvälinen
Keski-Suomi
2050

Vauhditamme kasvua
yritteliäisyyden, osaamisen ja
rohkeuden voimin.

Pidämme ihmisten puolia
vahvistamalla hyvinvointia,
osallisuutta ja erityisesti nuorten
tulevaisuususkoa.

Olemme luonnonvoimaisia
tukemalla monimuotoisuutta ja
resurssiäisyyttä, suunnaten
kohti hiilineutraaliutta.

Ravitsemme juuriamme
edistämällä kulttuuria,
kestäviä elämäntapoja ja
kansainvälisyyttä.

Kasvun kärjet: Bio- ja kiertotalous • Hyvä vointi • Uudistuva teollisuus • Turvallisuus ja huoltovarmuus

Tavoitteena tulevaisuuskestävä, kiinnostava ja kansainvälinen Keski-Suomi 2050

Vauhditamme kasvua

Rohkeus, osaaminen ja yritteliäisyys vievät meitä eteenpäin. Tiivis TKI-toiminta synnyttää innovaatioita ja avaa vientimarkkinoita. Työttömyys taittuu, kun osaaminen vastaa työelämän tarpeita ja tuki ohjataan oikeaan aikaan oikeaan paikkaan. Investointimahdollisuudet, sujuvat yhteydet ja osaava työvoima tekevät Keski-Suomesta houkuttelevan ja vahvistavat sen kilpailukykyä.

Olemme luonnonvoimaisia

Menestyksemme on aina perustunut luonnonvaroihin, ja siksi pidämme niistä hyvää huolta. Käytämme resursseja viisaasti olemassa olevaa hyödyntäen ja vaalimme vesistöjen kuntoa. Vahvistamme niin ruokatuotantoa kuin omavaraisuutta ja turvaamme luonnon monimuotoisuuden. Suuntaamme kohti hiilineutraaliutta vuoteen 2030 mennessä.

Tavoitteena tulevaisuuskestävä, kiinnostava ja kansainvälinen Keski-Suomi 2050

Pidämme ihmisten puolia

Elinvoimaa syntyy, kun ihmiset voivat hyvin ja kokevat ympäristönsä **turvalliseksi**. Kehitämme yhdessä **palveluita** yli rajojen, hyödynnämme **digitalisaatiota** ja varmistamme, että **kaikkien ääni kuuluu**. Vahvistamme **nuorten uskoa tulevaisuuteen** tarjoten **mahdollisuuksia ja merkityksellistä tekemistä**. **Luottamus ja kohtaaminen** ovat kaiken perusta.

Ravitsemme juuriamme

Keski-Suomi on kudelma kymmeniä **paikalliskulttuureja ja identiteettejä**. Parhaita paloja löytyy niin **Unesco-kohteista, Alvar Aallon arkkitehtuurista, kirjavista tapahtumista** kuin **saunaperinteestä**. Panostamme **kansainvälisyyteen ja moninaisuuteen**, jotta jokainen kokisi olonsa **tervetulleeksi**. **Yhdessä** rakennamme tarinaa, jossa keskellä on **tilaa kasvaa ja kohdata**.

Olemme luonnonvoimaisia

Käytämme luonnonvarojamme viisaasti

- Pidämme huolta vesistöistämme
- Vähennämme uusiutumattomien luonnonvarojen käyttöä. Käytämme uusiutuvia luonnonvaroja kestävästi.
- Hyödynnämme ensisijaisesti olemassa olevaa rakennettua ympäristöä.
- Kasvatamme paikallisen ruuantuotannon arvostusta.

Saavutamme hiilineutraaliuden vuoteen 2030 mennessä

- Vähennämme päästöjä parantamalla energiatehokkuutta ja luopumalla fossiilisista polttoaineista.
- Lisäämme uusiutuvan energian tuotantoa ja investoimme sen mahdollistamana vetytalouteen.
- Vahvistamme metsiämme ja maaperämme hiilinieluja.
- Sopeudumme muuttuvaan ilmastoon ennakoiden.

Edistämme luontomme monimuotoisuutta

- Vahvistamme maakunnan ekologista verkostoa
- Luomme metsänomistajille uusia mahdollisuuksia luonnonarvomarkkinoille.
- Laadimme Keski-Suomelle ohjelman turvaamaan luonnon monimuotoisuutta.

Kasvun kärjet

- Kertovat vahvuksistamme, joihin nojaamme tutkimuksessa, innovaatiotoiminnassa sekä tuottavuuden ja kasvun tavoittelussa
- Samalla älykkään erikoistumisen valinnat eli ohjaavat EU-rahoituksen suuntaamista
- Uudessa strategiassa on uutena kärkenä *turvallisuus ja huoltovarmuus*
- Aiemmin läpileikkaavana esiin nostettu *digitalisaatio* on edelleen asiallisesti mukana kärjissä, mutta sitä ei enää korosteta erillisenä teemana

**Bio- ja
kiertotalous**

**Uudistuva
teollisuus**

Hyvä vointi

**Turvallisuus ja
huoltovarmuus**

Bio- ja kiertotalouden osaamista hyödynnämme kestävyysmurroksen edistämässä

Keskisuomalainen metsä on globaali voimavara ja sieltä saa vaikka mitä: esimerkiksi tekstiilikuitua kestävän vaateuksen huipulle ja taidokkaimmat tuotteet rakentamiseen. Tiedämme, että raaka-aineiden arvo kasvaa kiertäessään. Siksi me näemme lantaloissa ruskeaa kultaa ja perustamme kaupunkiin kaivoksen.

Vahvuuksiamme bio- ja kiertotaloudessa:

- kestävät materiaalit ja materiaalitekniologiat
- puuvillaa ja synteettisiä materiaaleja korvaavat tekstiilikuidut
- biokaasun valmistus ja jakelu
- puurakentaminen ja puutuotteet
- biologisten ja teknologisten materiaalien kiertoratkaisut
- kiertotalouden palveluliiketoiminta

Hyvä vointi on laaja-alainen vahvuutemme

Luonnon sylissä, saunan kotimaakunnassa rauha ja tasapainoisuus tulevat meille luonnostaan. Me laitamme tarmomme hyvinvoinnin, liikunnan ja terveyden edistämiseen. Meillä vanhatkin ovat nuoria.

Vahvuuksiamme hyvinvoinnin alalla:

- hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen palvelut
- liikunta ja urheilu
- monialainen kuntoutus
- ihmisen hyvinvoinnin mittaaminen, diagnosointi ja seuranta
- kehitys, motivaatio, oppiminen ja oppimisvaikeudet
- ikääntymisen vaikutukset
- matkailu ja virkistys
- luonnon hyvinvointipalvelut
- kulttuuri ja taide
- osallisuus ja yhteisöllisyys

Uudistuva teollisuutemme nojaa digitalisaatioon ja innovatiivisiin ratkaisuihin

Edelläkävijöitä ovat ne, jotka pystyvät uusin, rikastavin tavoin yhdistämään ihmisyyden, digitaalisuuden ja teknologian – teollisuudessakin. Konesaleissamme syntyy laitteita, materiaaleja ja palveluja, joita maailma ei ole nähnyt aiemmin.

Vahvuuksiamme uudistuvan teollisuuden alalla:

- kestävät ja älykkäät tuotanto- ja valmistusteknologiat
- uudet materiaalit ja kiertoratkaisut
- materiaalien funktionaalinen pinnoitus
- suurteholaskenta ja laskennallinen päätöksenteko
- robotiikka ja tekoälyohjatut järjestelmät
- data-analytiikka
- ohjelmistot
- palveluliiketoiminta
- esineiden ja teollisuuden internetit (IoT)

Turvallisuuden ja huoltovarmuuden taitomme tarjoavat uusia mahdollisuuksia

Meillä panostetaan laaja-alaisesti turvallisuuteen ja huoltovarmuuteen. Tarjoamme kyberturvallisuutta sekä uusia tapoja tuottaa energiaa ja ruokaa. Tekemisellämme vahvistamme sekä koko Suomea että Eurooppaa.

Vahvuksiamme turvallisuuden ja huoltovarmuuden alalla:

- puolustusteollisuus
- kaksoiskäyttöteknologiat
- droonit
- digitaalinen turvallisuus
- psykologinen turvallisuus
- johtaminen
- uusiutuva energia ja vety
- aktiivinen ja kestävä ruokatuotanto

K

S

Kiitos!

Suvi Bayr
ympäristöpäällikkö
suvi.bayr@keskisuomi.fi
p. 040 652 3848

Kiertotalouden green deal

- Vapaaehtoisuuteen perustuva sitoumus
- Yrityksille, kunnille, järjestöille, maakunnille
- Kiertotalouden green dealin pelisäännöt toimivat katsauksena erilaisiin vaikuttaviin kiertotaloustoimenpiteisiin ja niiden esimerkkimittareihin
- [Kiertotalouden green deal - verkkosivu](#) ja [pelisäännöt - dokumentti](#), jossa kuvattu toimenpiteitä ja mittareita.
- Valmiit sitoumukset [Sitoumus2050-alustalla](#).

Esimerkkejä Kiertotalouden green dealin toimenpiteistä

Valmistetaan ja käytetään rakennustuotteita, joissa hyödynnetään jätemateriaaleja, teollisuuden sivutuotteita ja uusiutuvia materiaaleja sekä uudelleenvalmistettuja tuotteita.

Korvataan fossiiliset raaka-aineet tuotannon raaka-aineena, reagenssina ja energiana.

Parannetaan teollisen kiertotalouden ja symbioosien mahdollisuuksia alueellisilla toiminta- ja liiketoimintamalleilla.

Otetaan käyttöön sujuvia ratkaisuja ja menettelytapoja maamassojen sekä muiden materiaalien kierron edistämiseksi.

Kehitetään ja pilotoidaan yritysten työkaluja kiertotalouden toimintamallien edistämiseksi.

Otetaan käyttöön merkittävässä määrin uudelleenkäytettäviä pakkauksia.

Lisätään tuotteiden, osien, komponenttien ja materiaalien uudelleenkäyttöä merkittävästi.

Vähennetään pakkauksiin käytettävien luonnonvarojen määrää

Vahvistetaan kierrätysravinteiden markkinaa. Kehitetään, kokeillaan ja otetaan käyttöön turvallisia kierrätyslannoitevalmisteita

Otetaan käyttöön uusia palvelu- ja datapohjaisia liiketoimintamalleja ja edistetään resurssien jakamista yhdessä arvoverkon keskeisten toimijoiden kanssa.

Perustetaan energiayhteisöjä uusiutuvan energian tuotannon, varastoinnin, säästön ja kulutusjouston lisäämiseksi.

Keski-Suomen liiton Kiertotalouden green deal -kattositoumus

Euroopan unionin
osarahoittama

Uudistuva ja osaava Suomi 2021–2027

KESKI-SUOMEN LIITTO

Kattositoumustoimenpide 1: Kiertotalouden green dealin edistäminen

- Lisätään kiertotalouden toteutumista ja edistymistä maakunnassa tukemalla alueen toimijoita kiertotalouden edistämässä, kiertotalousrahoituksen hakemisessa, kiertotaloustoimenpiteiden toteuttamisessa ja kannustamalla alueen toimijoita Kiertotalouden green deal -sitoumusten tekemiseen.
- Kytetään kiertotalous entistä vahvemmin mukaan aluekehittämiseen ja alueidenkäytön suunnitteluun. Kiertotaloutta tehdään näkyvämmäksi maakuntastrategiassa ja maakuntakaavassa (tavoite 2030) ja laajemmin maakunnan strategioissa ja kaavoituksessa (mm. kunnat) (tavoite 2035).
- Maakuntakaavan ajantasaisuuden arvioinnissa nostetaan kiertotalous yhdeksi arvioitavaksi teemaksi.
- **Mittari: Green deal sitoumusten määrä Keski-Suomesta. Lähtötaso 0. Tavoitteet 15 (2030), 22 (2035)**

Inspiraatioksi hankkeiden suunnitteluun

Euroopan unionin
osarahoittama

Uudistuva ja osaava Suomi 2021–2027

KESKI-SUOMEN LIITTO

Kattositoumustoimenpide 2: Kiertotalouden green dealin edistäminen hyödyntämällä EU:n alue- ja rakennepolitiikan ohjelmien rahoitusta

- **Keski-Suomen liitto myöntää rahoitusta maakunnan elinvoimaa ja hyvinvointia vahvistaviin hankkeisiin. Sitoudumme kasvattamaan kiertotalouteen kohdistuvaa rahoitusosuutta.** Hakuilmoituksen määrittelyssä painotetaan kiertotaloustavoitteita ja Kiertotalouden green dealin mukaisuutta.
- Hakemusten arvioinnissa tarkastellaan Kiertotalouden green dealin mukaisuutta hakuilmoituksessa määritellyn mukaisesti.
- Tavoitteissa määritelty rahoitusosuus lasketaan Keski-Suomen liiton jaettavissa olevasta EAKR- ja JTF- rahoituksesta.
- **Mittari: Kiertotalouteen kohdistuva rahoitusosuus (%). Lähtötaso 4 %. Tavoitteet 10 % (2030), 15 % (2035).**

Inspiraatioksi hankkeiden suunnitteluun

Euroopan unionin
osarahoittama

Uudistuva ja osaava Suomi 2021–2027

KESKI-SUOMEN LIITTO

4.3.A Polttoon perustumattomat ratkaisut lämmön ja sähkön tuotannossa

- **Otetaan käyttöön polttoon perustumattomia ratkaisuja lämmön ja sähkön tuotannossa merkittävässä määrin.** Keski-Suomen liitto kannustaa ja tukee alueen energiayhtiöitä ottamaan käyttöön polttoon perustumattomia ratkaisuja lämmön ja sähkön tuotannossa. Lisäksi liitto teettää energian tuotantoon ja käyttöön liittyviä selvityksiä, mm. maakunnallisen energiataseen tai vastaavan muutaman vuoden välein. Lähtötaso perustuu Keski-Suomen vuonna 2024 laadittuun vuotta 2022 koskevaan energiataseeseen. Tavoitetasojen asetannassa on huomioitu tiedossa olevat investoinnit (energiayhtiö Alva) sähkökattiloihin. Tavoitetasoja tarkastellaan uudestaan vuonna 2027, kun Alva on ottanut sähkökattilat käyttöön.
- **Mittari: polttoon perustumattoman energiantuotannon määrä, %. Lähtötaso 13.1 %, tavoitteet 17 % (2030), 25 % (2035).**

Inspiraatioksi hankkeiden suunnitteluun

Euroopan unionin
osarahoittama

Uudistuva ja osaava Suomi 2021–2027

KESKI-SUOMEN LIITTO

Kokonaissuunnitelma tyhjillään olevien ja tyhjenevien julkisomisteisten kiinteistöjen käytöstä Keski-Suomessa.

- Kartoitetaan yhdessä kuntien kanssa tyhjillään olevat ja tyhjenevät julkisomisteiset kiinteistöt mm. kyselyn ja haastatteluiden avulla.
  - Etsitään kiinteistöille uutta käyttöä, joka tukee kuntien elinvoimaa.
- Keski-Suomen liiton rooli on kokonais kuvan luominen, kokonaissuunnitelman tekeminen ja ratkaisujen ideoiminen kuntien työhön nojautuen sekä kuntien tukeminen uusien ratkaisujen käyttöön ottamisessa. Kunnat vastaavat tietojen tuottamisesta
- **Laadullinen mittari: Kokonaissuunnitelman ensimmäinen vaihe valmistunut vuoteen 2027 mennessä, jolloin asetetaan numeerisia tavoitteita tyhjillään olevien rakennusten käytölle sekä purettavien rakennusten materiaalien uudelleenkäytölle.**

Inspiraatioksi hankkeiden suunnitteluun

Euroopan unionin
osarahoittama

Uudistuva ja osaava Suomi 2021–2027

KESKI-SUOMEN LIITTO

Kiitos!

Enni Huotari
aluekehitysasiantuntija
enni.huotari@keskisuomi.fi
p. 040 675 9945

Euroopan unionin
osarahoittama

KESKI-SUOMEN LIITTO

Keski-Suomen
liiton EAKR-rahoitushaku
hiilineutraaliuden
hankkeille
info 6.2.2026

Euroopan unionin
osarahoittama

KESKI-SUOMEN LIITTO

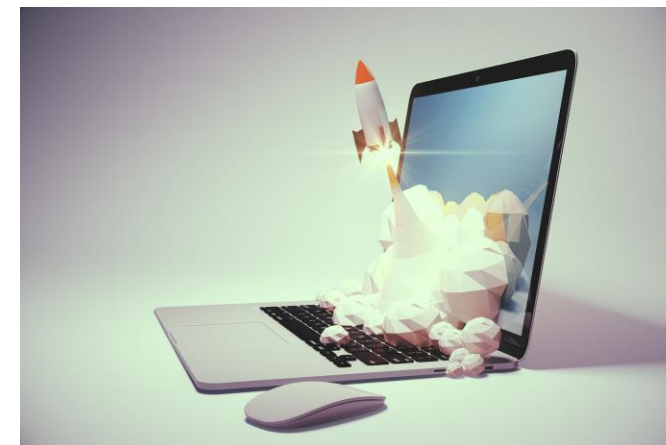
Yleistä tietoa maaliskuussa avautuvasta EAKR-hausta 1/2

- Haku auki 2.3.-17.4.2026
- Avoinna toimintalinja 2 Hiilineutraali Suomi, erityistavoitteet 2.2. ja 2.3.
- Erityistavoite 2.2. (Ilmastonmuutokseen sopeutumisen, riskien ehkäisemisen ja katastrofivalmiuden ja -palautuvuuden edistäminen) Haettavana n. 680 000 €
- Erityistavoite 2.3. (Kiertotalouteen siirtymisen edistäminen) Haettavana n. 1 720 000 €
- Maksimitukitaso kehittämishankkeissa 80 %, investointihankkeissa 70 %
- Rahoitettavien hankkeiden tulee käynnistyä viimeistään 1.9.2026. Hankkeet voivat olla kestoaltaan korkeintaan kolme vuotta. Olethan yhteydessä!
- Emme myönnä tukea perustutkimukseen emmekä yksittäiselle yritykselle tai yhdistykselle sen oman liiketoiminnan kehittämiseen
- Tässä haussa emme rahoita selvitys- tai neuvontahankkeita

Yleistä tietoa maaliskuussa avautuvasta EAKR-hausta 2/2

- Hankkeiden tulee edistää siirtymistä kohti hiilineutraalia maakuntaa, taloudellisesti, ekologisesti ja sosiaalisesti kestäväää aluetaloutta
- Haemme vaikuttavia ja konkreettisia hankkeita, joiden tavoitteena edistää hiilineutraaliin talouteen siirtymistä
- Myönnämme tukea hankkeille, joiden toimenpiteet kohdistuvat ensisijaisesti Keski-Suomeen. Ylimaakunnallisissa hakemuksissa oletan yhteydessä Keski-Suomen liittoon
- Jos hankkeen toimintaa kohdentuu Saarijärvi-Viitasaaren seutukunnalle, sen laajuus kerrottava hankesuunnitelmassa

Käytettävissä olevat kustannusmallit

- Kustannusmallit:
  - Flat rate 40 % kehittäminen (ensisijainen)
  - Flat rate 7 % kehittäminen (ehtojen on täytyttävä)
  - Flat rate 1,5 % investointi (liityttävä kehittämishankkeeseen)
  - Flat rate 7 % kehittäminen ja Flat rate 1,5 % investointi
  - Kertakorvaus kehittäminen (Kokonaiskustannukset enintään 200 000 euroa).
- Palkkakustannusmallit:
  - Palkkojen yksikkökustannukset
  - Tosiasiallisesti aiheutuneet palkkakustannukset
- Matkakustannukset:
  - Matkakustannusten yksikkökustannukset
  - Tosiasiallisesti aiheutuneet matkakustannukset

Hankkeiden valintamenettely

Yleisten valintaperusteiden täytyminen

Hakemusten arviointi ja pisteytys

Hankkeet asetetaan paremmuusjärjestykseen, parhaat jatkoon

Yleiset valintaperusteet

- Jokaisen rahoitettavan hakemuksen on täytettävä yleiset valintaperusteet
- Yleisiä valintaperusteita arvioitaessa tarkistetaan hanketoimintaa ohjaavien säädösten sekä erityistavoitteiden mukaisuus
- [Yleiset valintaperusteet](#) löytyvät EURA 2021 –järjestelmästä hakuilmoituksesta linkin kautta

Arviointiperusteet kerrotaan hakuilmoituksessa

- Erityistavoitekohtaiset valintaperusteet (0-5 pistettä kutakin valintaperustetta kohden)
- Horisontaaliset valintaperusteet (0–3 pistettä kutakin valintaperustetta kohden)
- Keski-Suomen alueellinen valintaperuste (0–5 pistettä kutakin valintaperustetta kohden)

Pisteytystulos =
horisontaaliset + alueellinen + erityistavoitteen valintaperusteet

➤ **Hakuilmoituksen mukainen vähimmäispistemäärä on saavutettava = 16 pistettä**

Huomioitavia asioita EAKR-haussa

Ohjelman- ja strategioiden mukaisuus:

[Uudistuva ja osaava Suomi 2021–2027 EU:n alue- ja rakennepolitiikan ohjelma](#)

[Keski-Suomen](#) älykkään erikoistumisen kärjet.
Huom. uusi kärki: turvallisuus ja huoltovarmuus

[Hiilineutraali Keski-Suomi 2030](#)

Euroopan unionin
osarahoittama

Uudistuva ja osaava Suomi 2021–2027

KESKI-SUOMEN LIITTO

EAKR-haun erityistavoite 2.2

Toimintalinjan 2 (Hiilineutraali Suomi) erityistavoitteen 2.2 (Ilmastonmuutokseen sopeutumisen, riskien ehkäisemisen ja katastrofivalmiuden ja -palautuvuuden edistäminen) mukaisiin hankkeisiin noin 680 000 euroa.

Hankkeiden tulee tukea:

- Keski-Suomen älykkään erikoistumisen ja hiilineutraaliuden tavoitteita
  - Tuoda uutta pysyvää lisäarvoa ja vaikuttavuutta Keski-Suomen aluetalouteen ja yritysten kilpailukykyyn
- [Hiilineutraali Keski-Suomi 2030](#)

Pisteytysperusteet Erityistavoite 2.2.

○ Erityiset valintaperusteet:

- Hanke tukee yritysten ja alueiden pilotointi- ja kokeilu ympäristöjen kehittämistä hiilineutraaliuteen sekä ilmastonmuutokseen sopeutumiseen liittyen
  - Hanke tukee elinkeinojen sopeutumista ilmastonmuutokseen
  - Hankkeessa kehitetään innovatiivisia menetelmiä, teknologioita tai tuotteita, joiden avulla edistetään sopeutumista ilmastonmuutokseen
- 0-5 pist.
- Hanke tukee sukupuolten tasa-arvoa
  - Hanke tukee EU:n perusoikeuskirjan periaatteita ml. yhdenvertaisuutta, syrjimättömyyttä ja esteettömyyttä
  - Hanke tukee kestävän kehityksen periaatteita ja unionin ympäristöpolitiikkaa
  - Hanke tukee EU:n Itämeren strategiaa
- 0-3 pist.
- Hanke kohdistuu Keski-Suomen älykkään erikoistumisen yhden tai useamman painopisteen kehittämiseen: Bio- ja kiertotalous, uudistuva teollisuus, Hyvä vointi ja Turvallisuus ja huoltovarmuus.
- 0-5 pist.

Jatkoon etenevät hankkeet, jotka saavat vähintään 16 pistettä (maksimi 32)

EAKR-haun erityistavoite 2.3

Toimintalinjan 2 (Hiilineutraali Suomi) erityistavoitteen 2.3 (Kiertotalouteen siirtymisen edistäminen) mukaisiin hankkeisiin noin 1,72 miljoonaa euroa.

Hankkeiden tulee tukea:

- Keski-Suomen älykkään erikoistumisen ja hiilineutraaliuden tavoitteita
- Euroopan unionin ympäristöpolitiikkaa ja kestävän kehityksen periaatteita

Euroopan unionin
osarahoittama

Uudistuva ja osaava Suomi 2021–2027

KESKI-SUOMEN LIITTO

Pisteytysperusteet

○ Erityiset valintaperusteet:

- Hanke tukee kiertotalouteen ja korkean jalostusasteen biotalouteen, cleantechiin tai hiilenkiertoon liittyvää TKI-toimintaa
  - Hankkeessa kehitetään älykästä materiaalista hallintaa ja hillitään jätteiden syntyä
  - Hanke vahvistaa kiertotalouteen ja korkean jalostusasteen biotalouteen liittyvää liiketoiminta- ja markkinaosaamista ja kehittää uusia tuote- ja palvelukonsepteja
-
- Hanke tukee sukupuolten tasa-arvoa
  - Hanke tukee EU:n perusoikeuskirjan periaatteita ml. yhdenvertaisuutta, syrjimättömyyttä ja esteettömyyttä
  - Hanke tukee kestävän kehityksen periaatteita ja unionin ympäristöpolitiikkaa
  - Hanke tukee EU:n Itämeren strategiaa
-
- Hanke kohdistuu Keski-Suomen älykkään erikoistumisen yhden tai useamman painopisteen kehittämiseen: Bio- ja kiertotalous, uudistuva teollisuus, Hyvä vointi ja Turvallisuus ja huoltovarmuus.

0-5
pist.

0-3
pist.

0-5
pist.

Jatkoon etenevät hankkeet, jotka saavat vähintään 16 pistettä (maksimi 32)

TKI-investoinnit EAKR-haussa

- Kytkeydyttävä kehittämishankkeen toteuttamiseen
- Investointien tulee tuoda alueelle huomattavaa uutta osaamista ja/tai teknologioita
- Edistää Keski-Suomen älykkään erikoistumisen valintoja
- Investoinneista tehdään EURA 2021 - järjestelmään oma erillinen hankehakemus
- Investointihankkeiden tulee olla 'Ei merkittävää haittaa' (do no significant harm DNSH) -periaatteen mukaisia
- Investointihankkeen kokonaiskustannukset voivat olla enintään kehittämishankkeen kokonaiskustannusten suuruisia. Poikkeuksena ovat korkeakoulujen tai toisen asteen koulutuksen, nuorisopolitiikan, tieteen tai kulttuurin alat, joilla voimme rahoittaa yleishyödyllisiä, kokonaiskustannuksiltaan kehittämissosiota isompia investointeja.
- Kehittämishankkeen ja TKI-investoinnin muodostaman hankeparin tulee kohdentua Keski-Suomeen

Vähämerkityksinen tuki, ns. de minimis

- Jos hankkeen toimenpiteisiin osallistuu **hyödynsaajina** taloudellista toimintaa harjoittavia yksiköitä, voidaan niille kohdentaa tukea vähämerkityksisenä eli de minimis -tukena
- De minimis on julkista tukea, jonka määrä on enintään 300 000 euroa yhtä yritystä kohden nykyisen ja kahden edellisen verovuoden aikana
- Hankesuunnitelmaan lisätään de minimis –tukea saavat yritykset
- Ole yhteydessä rahoittajaan jo suunnitteluvaiheessa!

Indikaattorit

Tutustu Uudistuva ja osaava Suomi 2021-2027 ohjelma-asiakirjaan!

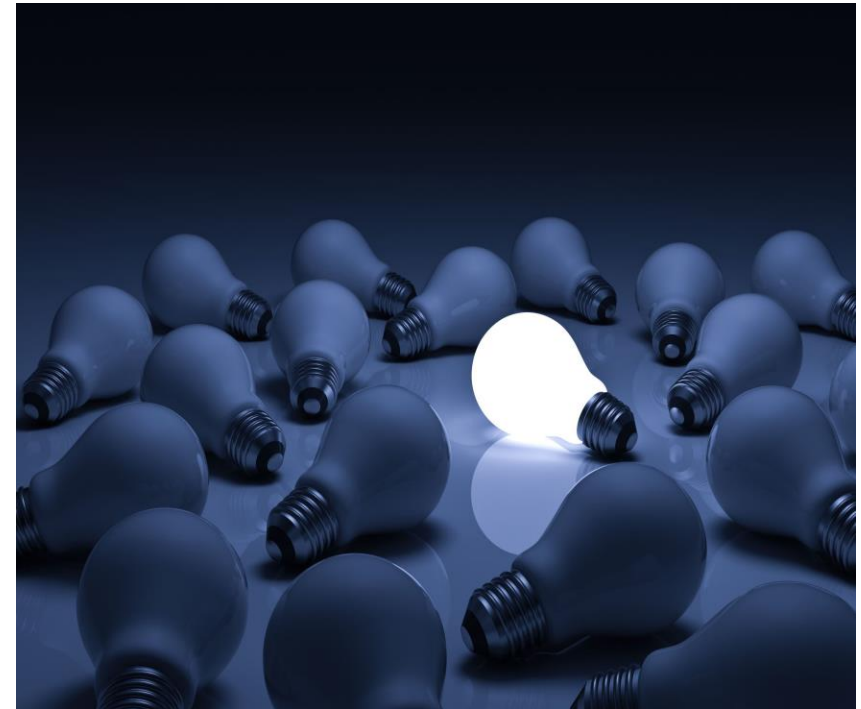
- - Toimintalinja 2 (Hiilineutraali Suomi) sivulta 56 alkaen
- Peilaa indikaattoreita hankeideaan!
- Todenna mistä toimenpiteistä indikaattorit syntyvät.

<https://rakennerahastot.fi/uudistuva-ja-osaava-suomi-2021-2027>

Huomioita aiemmista hauista ja vinkkejä

- Tutustu Uudistuva ja osaava Suomi 2021-2027 ohjelma-asiakirjaan.
Esim. Kohderyhmät
- **Lue hankehakuilmoitus!**
- Omarahoitus pakollista min. 5%
- Kustannusmallit: ensijaisesti Flat rate 40 %, investoinnit aina Flat rate 1,5 %
- Ryhmähankkeissa perustele miksi ryhmähanke ja toteuttajien roolit
- Yritysten sitoutuneisuus → sitoumukset ja yritysraha
- Indikaattoreiden synty toimenpiteistä → kuvaa hankehakemuksessa
- Pysyvät vaikutukset ja jatkuvuus
- **Mikä on muuttunut hankkeen loppuessa?**

Jäikö kysyttävää?

Hilkka Laine
rahoituspäällikkö
hilkka.laine@keskisuomi.fi
p. 040 595 0014

Tero Rautiainen
kehittämispäällikkö
tero.rautiainen@keskisuomi.fi
p. 040 596 0882

Outi Leppäkangas
kehittämispäällikkö
outi.leppakangas@keskisuomi.fi
p. 040 673 3544

**Euroopan unionin
osarahoittama**

KESKI-SUOMEN LIITTO